

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗

สติมีกิเลสไม่เกิด

(ผอ.โรงเรียนบ้านนาอุดม อ.หนองหาน ขอมेतตาเรืองอาคารโรงเรียน) ขออีกขอเรายังให้ไม่ได้นะ เรากำลังหนักมากเวลานี้ จนจะหงหัวไม่ขึ้นเลย เรื่องขอนี้มาทุกทิศทุกทาง ไม่ใช่เล่น เมื่อวานนี้จ่ายไป ๕ ล้านกว่า จ่ายทางเช็คๆ อย่างนั้นแหละหนักอยู่ตลอด ที่พักไว้ๆ เยอะนะมันไม่ไหว อันจำเป็นจริงๆ อันดับหนึ่งก็เครื่องมือแพทย์ เราติดหนักก็ติดแต่เครื่องมือแพทย์ อย่างอื่นไม่ค่อยติด แม้แต่จำเป็นก็ยังไม่ติด แต่เครื่องมือแพทย์นี่ติดบ่อยคือมาแบบปุบปับเลย เขาพูดให้ฟังมีแต่ของสำคัญๆ เครื่องมือแต่ละเครื่องมือมีความจำเป็นต่อคนไข้มากมาย ถ้าอย่างนั้นไม่มีก็จำต้องติดหนัก เอ้า เอาเลย อย่างอื่นไม่ติดแหละหนักเบาเราก็ค่อยแบกค่อยหามไปตามนั้นๆ ถ้าหนักมากก็ให้พักไว้ก่อนๆ ถ้าพออยู่ใกล้กันได้ตรงไหนก็ดูใกล้กันไป

โห ไม่ใช่เล่นๆ นะ บางรายมาขอแบบลืมหืมตัวก็มี ถ้าแบบลืมหืมตัวแล้วดูเอาเลยนะแบบความจำเป็นหนักเบาเล็กน้อยมี มาขอแบบลืมหืมตัวก็มี เห็นเขาขออีกขอ ขอโก้ๆ ดูเอาเสียแหละเลย จิตเรานั้นไม่เหมือนใครนะ เราให้-เราให้จริงๆ ด้วยเหตุด้วยผลทุกสิ่งทุกอย่าง คือทุกชิ้นทุกอัน ไม่ใช่ว่าสักแต่จะให้ๆ นะ ให้ด้วยความจำเป็นด้วยเหตุด้วยผลแล้วให้ๆ เมื่อวานนี้ก็ทางศรียาตุมาขอ เรือนจำบึงกาฬนี่ก็ให้ดูว่าห้าหรือหกแสน อยู่ที่ไหนมันก็คนด้วยกันจะว่าไง นักโทษก็คน ไม่ใช่ นักโทษก็คน ความจำเป็นที่จะต้องอาศัยกันมันมี เมื่อเป็นเช่นนั้นจึงต้องดูแลให้ทั่วถึง เราไม่เคยได้เข้าไปเรือนจำบึงกาฬนะ สว่างก็ไม่ได้เข้าแต่ได้ช่วย เรือนจำสว่างแดนดิน บึงกาฬก็ช่วยแต่ยังไม่ได้เข้าไป

อุดรก็ช่วยมากแต่ยังไม่ได้เข้าไป อุดรได้มากกว่าเพื่อนในบรรดาเรือนจำหนองบัวลำภูก็ช่วย เข้าไปดูเองแหละ ความจำเป็น-จำเป็นยังงี้ๆ เราเข้าไปดู ความจำเป็นที่หลับที่นอนไม่พออะไรๆ เขาก็บอกที่หลับที่นอนเป็นอย่างนี้ๆ แล้วขาดเท่าไร โห ไม่ใช่ น้อย เป็นร้อยๆ เราให้หมดเลย ก็เราไปดูเอง ความจำเป็นเห็นอยู่ต่อหน้าต่อตาจะทำงี้ นี้ก็ให้ เข้าไปด้วยอันนี้ แต่อุดรไม่ได้เข้าไปทั้งที่ช่วยมากมาย สร้างตึกสำหรับพยาบาลก็มี จากนั้นเป็นที่ตรวจโรคอะไรๆ หมอดูว่ามาอาทิตย์ละครั้งๆ เราสร้างตึกให้ ๒ ล้าน หลายปีมาแล้วนะ จากนั้นก็ห้องน้ำห้องส้วมตั้ง ๕๐ กว่า อ่างอาบน้ำสองอ่าง เท่าที่จำได้นะ เพราะ

อุดรช่วยหลายคน ไม่ได้ช่วยคนหนึ่งคนเดียว มันหลายครั้งหลายคน เลยจำไม่ได้ว่าแต่ละครั้ง ๆ ช่วยอะไรบ้าง

อันนี้ให้พักไว้ก่อนนะ ที่ว่านี้ ยังรับไม่ไหวเวลานี้ ๘ ตึกกำลังสร้างอยู่เวลานี้ของน้อยเมื่อโรฟิงซิ ยังอีกสองหลัง ตกลงให้แล้วจะสร้าง ยังแต่วันที่จะลงมือเท่านั้น ศรีเชียงใหม่กับพิบูลย์รักษ์ ถ้ารวมนี้ด้วยแล้วก็สิบหลัง แต่ยังไม่ได้ลงมือจึงยังไม่นับ ที่ลงมือมาก็ ๘ หลังของเล่นเมื่อไร หลังละ ๑๗-๑๘ ล้านก็มีหลายหลัง หลังละ ๒๐ กว่าล้านก็มีเวลานี้กำลังสร้าง แล้วจะหาเงินมาจากไหนหลวงตาฟิงซินะ ราคาสูงกว่าเพื่อนมีอยู่ ๓ หลัง เราไม่มีอะไรแหละ เรามีแต่ความเมตตาล้วน ๆ บอกว่าไม่มีเหลือเลย สมบัติที่ตกมาหาเรานี้ไม่เหลือเลย เราบอกตรง ๆ อำนาจเมตตาดีกว่าอดอกหมดเลยไม่มีอะไรจะเหลือละเรา อย่างนั้นตลอดมาตั้งแต่เริ่มสร้างวัด ช่วยมาตลอดเลย ที่นี้พอมาช่วยชาติบ้านเมืองนี้ก็ช่วยหนักเข้าอีก วันนั้นคนนั้นมาขออันนั้น คนนี้มาขออันนี้อยู่ตลอดนะ ก็ไม่ทราบว่าจะหาเงินจากไหนมาให้ ก็ไม่ใช่นำมาหาสมุทรทะเลหลวง ผู้ขอก็ควรจะคำนึงบ้าง

เราหนักมาตลอดเรื่องเหล่านี้ แต่หนักด้วยความเมตตา มีเท่าไรให้เลย ๆ ช่วยเลย ๆ ไม่ได้หยุดได้ถอย อย่างนั้นมาตลอด ช่วยโลกช่วยด้วยความเมตตาล้วน ๆ ตลอดมาเลย เราไม่มีอะไรติดไม้ติดมือเราแหละ มีหน้าฆ่าเวลาตายก็ยังเขียนพินัยกรรมไว้แล้ว ลงสักขีพยานเรียบร้อยสมบูรณ์แล้วไว้ในตู้นั้น บอกพระแล้ว นั้น เวลาเราตายให้เอาพินัยกรรมนี้ออกมาอ่านเลย เวลาเขามาเผาศพเรา ศรีทธาน้อยเขามาบริจาคทานทั้งหมด ห้ามไม่ให้ไปสร้างหุ่นสร้างนี้หุรหราฟุฟ้าเฉย ๆ หลวงตาบัวตายสร้างนั้นหุรหราฟุฟ้า ๆ แล้วรื้อทิ้งไม่เกิดประโยชน์อะไร เราไม่เอาเราบอก ผนตมาหัวชนเลย แดดออกหัวชนเลย ว้างนั้นเลยนะ สมบัติเหล่านี้เราจะตั้งกรรมการเข้มงวดกวดขัน ให้เก็บหอมรอมริบไว้หมด เสรีจเรียบร้อยแล้วจะซื้อทองคำเข้าสู่คลังหลวงทั้งหมด นี้ได้ออกแล้วพินัยกรรม

จะไปเผาไหนก็ตามเผาเรา ไม่ว่าจะแต่เมรุที่ทำไว้นี้ หากจะไปเผาที่อื่นที่ใดก็ตาม อันนี้ (พินัยกรรม) ต้องใหญ่กว่าเสมอ ต้องเป็นอย่างนี้เป็นอย่างอื่นไปไม่ได้ พินัยกรรมทำเรียบร้อยแล้ว อย่างนั้นละเอาให้สุดขีดสุดแดนเลย ตายก็ไม่เอาอะไรติดตัว เราไม่เอาอะไรแล้วในโลกทั้งสาม ติดตัวเราไม่มี หมดยุติสิ้นเชิงไม่มีเหลือ ประกาศบ้าง ๆ ในหัวใจ จำในหัวใจ พระพุทธเจ้าถามใคร องค์ศาสดาองค์เอกถามใคร บรรดาพระสงฆ์สาวกถามใคร ธรรมอันเดียวกัน รู้อย่างเดียวกัน เห็นอย่างเดียวกันแล้วถามกันหาอะไร นั่นก็เท่านั้นเอง นี้จึงไม่ถามใคร ไม่ได้สวมรอย ไม่ได้ประมาทพระพุทธเจ้า สนฺทิฎฐิโก ประกาศไว้แล้ว

พระองค์ประกาศเอง เป็นผู้รู้เองเห็นเองในตัวของเรานั่นแหละ นี่มันก็เป็นอย่างนั้น ก็รู้เองเห็นเอง หายสงสัยแล้ว

คิดดูอย่างพระอัญญาตระที่จะเข้าไปทูลถามพระพุทธเจ้าในธรรมะชั้นสูง พอตีฝนตกขึ้นฟ้าไม่ได้ แล้วยืนอยู่ฝนตก น้ำตกลงบนชายคามากระทบน้ำข้างล่าง ตั้งเป็นต่อมเป็นฟองขึ้นมาแล้วดับไป ๆ ๆ ท่านดู ท่านพิจารณาถึงเรื่องสังขารความปรุงแต่งดีชั่วดับไป ๆ เทียบกับน้ำตกจากชายคานั้น แล้วบรรลुरुธรรมปั้งนั้นเลยนะ พอฝนตกหยุดแล้วก็กลับเลย ไม่ขึ้นไปทูลถามพระพุทธเจ้า ก็เห็นชัด ๆ อยู่ นั่น ตั้งหน้าจะไปถามแท้ ๆ พอบรรลुरुธรรมปั้งหายสงสัยกลับมาเลย นั่นเป็นอย่างนั้นนะ ตั้งหน้าจะทูลถามก็ยังไม่ทูลถาม ธรรมะอันเดียวกัน ใครจะตั้งหน้าไม่ตั้งหน้าก็ตาม ขอให้รู้ธรรมนี้ขึ้นมาจะเป็นอันเดียวกันหมดเลย กับบรรดาพระพุทธเจ้าทั้งหลาย จึงได้เทียบแล้วว่าเท่ากับน้ำมหาสมุทร จ่อลงตรงไหนเป็นมหาสมุทรเหมือนกันหมดเลย นี่จ่อลงตรงไหนเป็นธรรมธาตุเหมือนกันหมด แบบเดียวกัน จึงไม่จำเป็นต้องถามกัน

นี่เราก็จวนจะตายแล้ว เปิดออกเรื่อย ๆ นะ ใครจะมีสติตั้งพินิจพิจารณาให้พิจารณา อย่างมากวันเอาส้วมเอาถ่านไปใส่หัวใจ เอาฟีนเอาไฟไปใส่หัวใจ การเทศนาว่าการนี้เราเทศน์ด้วยความเมตตาล้วน ๆ นะ อย่างมาคิดเป็นอกุศลแก่ตัวเอง แก่เรามันไม่ได้ละ มันไม่มาละ ใครคิดเป็นอกุศล ความเชื่อก็เป็นมงคลแก่ตน ความไม่เชื่อแล้วดูถูกเหยียดหยามไปต่าง ๆ นั้นละมันจะเผาเจ้าของอีก พูดตรง ๆ เรื่องสมมุติเหล่านี้ไม่มีรับในจิตดวงนั้น จิตธรรมชาติไม่รับสมมุติดีชั่ว สรรเสริญชมเชยเป็นสมมุติทั้งหมด เข้าไม่ถึงว่านั่นเลย มีเท่าไรใครก่อกู้ขึ้นก็หาคนนั้น ไม่ว่าดีว่าชั่วใครก่อกู้ขึ้นเข้าหาคนนั้น ๆ

เพราะฉะนั้นจึงได้เตือนพี่น้องทั้งหลาย เราสอนด้วยความเมตตาล้วน ๆ ประกาศบ้าง ๆ มาได้ ๕-๖ ปีนี้แล้ว ที่ออกเต็มเหนี่ยวเลย ๖ ปี ที่ควรจะทราบได้ รู้ได้ เห็นได้เราก็เปิดออกหมด ผู้ควรจะทราบในแง่ใดขั้นใดออกมาจะตอบให้ทันทีเลย นี่หมายถึงธรรมะชั้นสูง ธรรมะทั่ว ๆ ไปนี่ก็พูดอย่างที่ว่านี่ละ ถ้าธรรมะชั้นสูงก็ให้เฉพาะราย ๆ ไปเรื่อย ๆ เราสอนด้วยความเมตตาล้วน ๆ สอนโลก นี่ละศาสนาของพระพุทธเจ้า ให้ท่านทั้งหลายได้พิจารณาเอง เอาเราเป็นสักขีพยานอย่างไม่สะทกสะท้านเลยเชียวนะ ธรรมะพระพุทธเจ้า แม่นยำสุดยอด

ขึ้นเวทีแล้วมันถึงรู้ธรรมพระพุทธเจ้า เวทีพีดกับกิเลส กิเลสนั้นละปิดบังธรรมของจริงเอาไว้ พอตัวนี้กระจายออกหมดแล้วมันจำออกหมดเลย จะถามใคร สิ่งเหล่านั้นที่มีอยู่เป็นเพียงตาบอดในหัวใจมันไม่เห็น พอมันเปิดจำออกแล้วถามใครทำไม พระพุทธเจ้าก็

เหมือนกัน โลกวิทู ท่านไปหามาจากไหน ออกจากพระองค์ โลกวิทู รู้แจ้งโลก อาโลโก อุทปาติ สว่างแจ่มอยู่ตลอด ไม่มีกาลสถานที่เวล่ำเวลา ก็ออกจากพระทัยพระพุทธเจ้าที่กิเลสเปิดออกหมดแล้วเหลือแต่ธรรมล้วน ๆ จำ ท่านไม่ถามใคร

พุทธศาสนาเป็นศาสนาที่ทำทนายเรื่องบาปเรื่องบุญ นรก-สวรรค์ มรรค ผล นิพพาน ไม่มีอะไรผิดเพี้ยนไปเลย แม้นิดหนึ่งไม่มี ใครจะอวดดีบอวดดีเก่งกว่าพระพุทธเจ้า เอ้าเหยียบหัวพระพุทธเจ้าไป บาปไม่มี บุญไม่มี นรกไม่มี สวรรค์ไม่มี สิ่งที่มีก็คือพินคือไฟเผาไหม้เข้ามา โภยเข้ามาเผาตัวเอง พระพุทธเจ้าสอนไว้พระองค์ไม่ได้เอานะ สอนไว้เพื่อรู้คุณรู้โทษของมัน สิ่งใดที่เป็นโทษเป็นภัยสอนให้ละให้ถอน ให้หลีกเลี่ยง สิ่งใดที่ดีงามแล้วพยายามส่งเสริมขึ้นไป นี่พระพุทธเจ้าก็สอน พระองค์ไม่เอาอะไรกับใคร โลกอันนี้พอทุกอย่าง

พระพุทธเจ้า-พระอรหันต์ท่าน ท่านพอทุกอย่าง พวกเราที่ยังไม่พอมันจะไปคว้าเอาอันไหนให้ดูตัวเองนะ ไปคว้าเอาบาปก็เป็นบาปขึ้นมา ไปคว้าเอาบุญเป็นบุญขึ้นมา อยู่ในตัวของเรารู้ว่า ท่านจึงสอนแนวทางเอาไว้ ให้เลือกนะ อย่าคว้าสุมสุมทำไม่ได้นะ ผิดเสียเรานั้นแหละไม่ได้เสียใคร ศาสดาองค์เอกคือพุทธศาสนาเท่านั้น ไม่ว่าจะพระองค์ใดมาแบบเดียวกันหมด นี่พิจารณาเล็งตลอดเลย หาที่ค้านไม่ได้ พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ๆ มาแถวเดียวกัน ๆ มีแบบมีฉบับ ๆ เป็นอันเดียวกันเลย กิเลสมันก็ไปแถวเดียวกันอีก ไม่มีแบบมีฉบับ นี่มันค้านกันตรงนี้นะ

ธรรมมีแบบมีฉบับไปตามแถวตามแนว กิเลสมันก็มีแบบฉบับของมัน แบบฉบับเรียกว่าหาความจริงไม่ได้ คือมันมาตามแถวนี้เหมือนกัน ที่จะหาแบบฉบับที่แน่นอนไม่มีกับกิเลส มีมากมีน้อยหลอกลวงตลอดไป ลิ่นอันนี้แล้วไม่มีอะไรหลอกหัวใจ ไม่มี มันอยู่ในหัวใจเรานะ ไม่รู้ได้ง่าย ๆ นะกิเลส ไม่รู้ได้ง่าย ๆ ละ ละเอียดแหลมคมมาก มาเป็นตัวของเราเสียหายหมด ความโลภก็เป็นเรา ความโกรธ ความหลง ราคะตัณหาเป็นเรา เรารักเราชังเราโกรธเราเกลียด เราอยากได้ มีอยู่ในหัวใจของเราหมด มันมาเป็นเรา

เพราะฉะนั้นจึงแยกออกยากนะ เวลาธรรมจับเข้าไป ชักพอกออก คัดออก ๆ ความโลภคัดออก ความโกรธคัดออก กิเลสราคะตัณหาคัดออก ๆ ตั้งแต่ส่วนหยาบถึงส่วนละเอียดขัดออก คัดออก ขัดออกเรื่อยจนกระทั่งไม่มีอะไรเหลือ จำขึ้นมา ที่นี้หมดปัญหาโดยสิ้นเชิง ไม่ไปถามใครละ พอเปิดออกแล้วมันเห็นไปหมดจะว่าไง ถามอะไร สิ่งในโลกตาบอดไม่เห็น ท่านเห็น ที่เราไม่รู้ท่านรู้ แน่มันต่างกันอย่างนี้ จึงสมควรเป็นศาสดาของสัตว์ ถ้าเป็นอย่างท่าน ๆ เรา ๆ สอนกันหาอะไร ใครจะไปยอมรับกัน ความรู้ความเห็นเรา ๆ

ท่านๆ ไม่มีอะไรเหนือกัน นั้นเหนือตลอด เลยตลอด สิ่งในโลกไม่ได้ท่านละได้หมด สิ่งในโลกไม่รู้ท่านรู้หมด เนอะมันต่างกันอย่างนี้นะ ท่านจึงสอนได้หมดตามแต่กำลังของผู้มาศึกษาจะรับได้มากน้อย จะสอนไปตามนั้นเลย

ให้เร่งเสียนะเวลานี้ พุทธศาสนานี้เอกแล้ว ไม่มีสงสัย เราเอาตัวยันเลยเชียว ใครจะว่าเรื่บาก็ว่า ยันตั้งแต่ย้อนอดีตพระพุทธเจ้า อนาคตพระพุทธเจ้า ยันอยู่ในปัจจุบันนี้หมด หายสงสัยหมดเลย เป็นแถวแนวอันเดียวกัน บอกเลย แม่นยำเหมือนกันหมด เป็นธรรมที่รื้อขนสัตว์โลกให้พ้นจากทุกข์โดยลำดับเหมือนกันหมด นอกจากนั้นเหลวไหลคือกิเลสสิ่งเหลวไหลหลอกลวง เป็นภัยต่อธรรม ให้พากันระมัดระวังตัว อย่าเห็นแก่ความอยากความทะเยอทะยาน ไม่คิดไม่อ่านไม่ได้นะ ความรับผิดชอบอยู่กับเรา ผิดถูกเรารับผิดชอบเอง เป็นสมบัติของเรา ดีชั่วเป็นของเราทั้งนั้น ท่านจึงเรียกว่า กมฺมสฺสโกมฺหิ กรรมดีกรรมชั่วเป็นของเรา จะแจกจ่ายให้คนไหนอื่นไม่ได้ เป็นของเราโดยแท้ ให้ระมัดระวัง

จากพุทธศาสนาแล้วเราพูดตรงๆ ไม่มี ว้างั้นเลย มีที่แยกออกไปว่าเป็นศาสนาเซน เชนเราก็พิจารณาแล้วมันวิ่งถึงกันเลยเชียว คำว่าเซนนั้นพวกนี้เป็นพวกธรรมชั้นสูง ในพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้าเราเป็นธรรมชั้นสูง ใช้ปัญญาล้วนๆ เลย พวกเซนผู้ที่จะบรรลุธรรมด้วยธรรมชั้นสูงโดยชิปปาปัญญา ท่านก็บรรลุธรรมผิงด้วยปัญญาของท่าน ทีนี้ผู้มาทีหลังก็เลยมาตั้งอันนี้เป็นศาสนาขึ้นมา ศาสนาเซน ผู้ที่เป็นจริงๆ ท่านไม่ได้ตั้งนะ ผู้หลังมานี้หูหนวกตาบอด ตั้งมาเป็นศาสนาของตนว่าเป็นศาสนาเซน เวลาพิจารณาแล้วเป็นธรรมะชั้นสูง ชั้นของปัญญา พุทธศาสนานี้ละเป็นธรรมะชั้นสูง อยู่ในพุทธศาสนา กิ่งก้านสาขาของศาสนาทั้งนั้น ตั้งแต่ต้น รากแก้วรากฝอยขึ้นมา หากิ่งก้าน ต่ำ สูง สูงขึ้นไปเป็นลำดับ เป็นยอดไปเป็นลำดับต้นไม้ต้นนั้น

นี่ก็ธรรมของพระพุทธเจ้าเป็นธรรมชั้นละเอียดไปโดยลำดับ ศาสนาเซนนี้เป็นศาสนาออกทางด้านปัญญาแล้ว บรรลุธรรมบั้งๆ เลย ทีนี้ผู้ที่มาปฏิบัติมาถือศาสนาเซน ท่านให้ใช้ปัญญา ก.ไก่ ก.ก่ายังไม่ได้ ไปฟาดเรียนดอกเตอร์ มันมีเทรอพิจารณาไหม ก่อนที่จะไปเรียนดอกเตอร์มันได้ชั้นไหนๆ ขึ้นไปแล้ว นั้น ถึงไปชั้นดอกเตอร์ อันนี้ก็เหมือนกันก่อนที่จะถึงชั้นปัญญานี้ไปตามลำดับลำดับค่อยๆ ท่านจึงบอกว่าศีล สมาธิ ปัญญา ศีลเป็นพื้นฐานแห่งความดีงาม เพื่อความอบอุ่นแก่ผู้รักษาได้ สมาธิคือความสงบเย็นใจ ปัญญาคือความเฉลียวฉลาดเป็นชั้นๆ ขึ้นไปปัญญานะ ปัญญาพิสดารมากที่สุดทีเดียว เป็นชั้นๆ ขึ้นไป

จนกระทั่งถึงสติปัญญาอัตโนมัตติ สติปัญญาอัตโนมัตตินี้เรียกว่าละเอียดแหลมคม รวดเร็วมาก นี่ละศาสนาเซนเอาจุดนี้ไปใช้ บรรลุธรรมในจุดนั้นแล้วก็เลยลืม พวกมา สุตทำภายหลังมาลืมเสีย เรื่องศีลเรื่องสมาธิเลยลืมเสีย แล้วไปคว้าเอาปัญญาที่เดียว มัน ไม่ได้ ปัญญาของศาสนาเซนปัญญานั้นเป็นปัญญาที่ฆ่ากิเลสโดยตรง ปัญญาของเราปัญญา ของกิเลสมันเอามาใช้สังหารเจ้าของได้ไม่สงสัย ผู้ถือศาสนาเซนจึงไม่เดินจงกรมนั่งสมาธิ ภาวนา ใช้แต่ปัญญา ปัญญาขึ้นมาเราอยากวางนั้นนะเรา อย่าเอามาอวดนะอวดเรา วางได้เลย มันจึงขนาดนั้น มันรู้ประจักษ์ขนาดนั้น

นี่เป็นพุทธศาสนา ที่เขาไปตั้งชื่อว่าเซนออกจากพุทธศาสนา เป็นกิ่งก้านสาขา ส่วนบนของพุทธศาสนาโดยแท้ อยู่ในพุทธศาสนา เขาก็ไปตั้งเป็นเซน เซนก็เซนไปเถอะ แต่อย่าหลงเซนของตัวเองก็แล้วกัน ส่วนมากมาหลงเซนตัวเองก็เป็นเชือกมาพันขาตัวเอง พิจารณาตั้งแต่เรื่องปัญญาๆๆ ปัญญานั้นกับปัญญาของเรามันต่างกันยังงี้บ้าง ปัญญานั้น ปัญญาชั้นดอกเตอร์แล้วที่จะสำเร็จแล้ว ปัญญานี้เป็นปัญญาชั้น ก.ไก่ ก.กา เข้าใจไหม อะไรมาก็มีแต่พิจารณาให้เป็นปัญญา มันไม่เป็น ยังไม่ถึงขั้นจะเป็นไม่เป็น เมื่อถึงขั้นเป็น แล้วอย่างที่เป็นปัญญานั้นอยู่นั้นอยู่ที่ไหนก็เป็น

ดังที่เคยเทศน์ให้ฟังแล้ว นี่ละเอามาพูด ถอดออกจากหัวใจมาพูดนะ เรื่องศาสนา เซนศาสนาได้นี้มาพิจารณาเข้ากันได้หมด เป็นธรรมชาติชั้นใดๆ ของพุทธศาสนา เป็นธรรมชาติ ชั้นปัญญาชั้นละเอียด ก็บอกแล้ว นอกนั้นมองไม่เห็น เรื่องศาสนาที่จะรื้อสตัโลกให้พ้น จากทุกข์ได้เป็นลำดับลำดับคืออันนี้เท่านั้น นอกนั้นไม่พูดถึง แล้วแต่ใครมีสติปัญญา พิจารณาเอา เพราะศาสนานี้เป็นศาสนาของผู้สิ้นกิเลสเป็นเจ้าของศาสนา รู้บาป บุญ นรก สวรรค์ ทุกสิ่งทุกอย่าง รู้ควรไม่ควร ปิดออกๆ พูดตั้งแต่สิ่งที่เป็นความจริงให้โลก ฟัง

ศาสนาของคลังกิเลสมันจะเป็นแบบไหนก็แล้วแต่พิจารณาเอา กิเลสบงการว่ายังไง ก็จะสั่งสอนไปอย่างนั้น ผู้มาเชื่อถือตามนั้นแล้วก็ก็เป็นแบบเดียวกัน เลอะเทอะไปตามๆ กัน หมด ดีไม่ดีสร้างบาปสร้างกรรมไปด้วยกันนั้นเลย เพราะอันนี้เป็นโครงการของกิเลส ต่างหาก ไม่ใช่โครงการของธรรมจากท่านผู้บริสุทธิ์ ต่างกันอย่างนี้นะ (หลวงตาคะ เซนนี้ มาจากคำว่าฉาน คือใช้ฟังแล้วออกมาพิจารณา เทียบได้กับพวกมาณพ ๑๖ คน เพราะ มาณพ ๑๖ คนในสมัยพุทธกาลเป็นประเภทติดอยู่ในฉาน)

เทียบไม่เทียบก็บอกแล้วชั้นปัญญาก็บอกแล้ว จะมาณพ ๑๖ คน ๑๘ คนก็แล้วแต่ ใครมาเข้านี้-เข้านี้หมด ร้อยคนพันคนก็เข้านี้หมด จะว่าอะไรแต่มาณพ ๑๖ คนเท่านั้น มัน

รวมไปหมดแล้วขั้นนี้ ใครเข้ามาแล้วเป็นธรรมชาติสูงๆ ที่จะหลุดพ้นได้ตลอดๆ ไปเลย ที่จะถอยไม่มีธรรมชาติขั้นนี้ มีแต่จะพุ่งๆ เลย ฌานก็แปลว่าเพ่ง ผู้พิจารณาที่แรกนั้นก็เพ่งอย่างนั้นบ้างละ คำว่าเพ่งก็คือสมาธินั่นเอง สมาธิจิตจ่ออยู่ตลอดเวลาเรียกว่าฌานหนึ่ง เรียกว่าสมาธิหนึ่ง ดูในนี้มันก็รู้กันหมด ฌาน แปลว่าอะไร แปลว่าเพ่ง สมาธิเพ่งอยู่นั้น เหมือนกัน ท่านให้ชื่อ

ตั้งที่ว่าพระโคธิกะ ท่านเสื่อมจากฌาน ๕ ครั้ง ๖ ครั้ง เสื่อมจากสมาธิ พุดง่ายๆ ไม่ใช่ตัวรอย เหมือนเราเสื่อมจากสมาธิของเรา ฟาดเสียปีห้าเดือนเกือบตาย จนจะสลบไสล เช็ดเสียจนขนาดนั้น พอก้าวขึ้นที่หลังจิตตั้งตัวใหม่ ก้าวขึ้นที่หลังแล้วต้องขีดเส้นตายตัวเองเลย ถ้าหากว่าจิตของเราได้เสื่อมในคราวนี้เราต้องตายเท่านั้น เป็นอื่นไปไม่ได้ เราก้เชื่อหัวใจเราด้วยนะ มันเด็ดจริงๆ ถ้าว่าอะไรขาดสะบั้นไปเลย นี่มันไปในทางผิดมันก็ขาดสะบั้นไปได้เหมือนกัน เพราะมันทนไม่ได้ ที่ทนมานี้แสนทน ปีห้าเดือน แสนทุกข์ ทรมาณคือจิตเสื่อมนะ

เวลาไม่ได้อะไรก็เหมือนเราๆ ท่านๆ ตาสีตาสากินอยู่ตามท้องนาเขาก็พอปากพอท้องเขาวนหนึ่งๆ ไม่เหมือนเศรษฐี เศรษฐีมีเงินเป็นล้านๆ แต่มาถูกล่มจมด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งเสีย เงินแม้จะมีเหลืออยู่ในบ้านในเรือนเป็นแสนๆ ก็ตาม เงินเหล่านี้ไม่มีความหมาย จิตใจจะไปเกาะไปติดไปยึดอยู่ที่เงินที่ล่มจมไปด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งนั้นแหละ นี้ละผู้นี้ละทุกข์มาก ตาสีตาสาไม่มีเงิน ๑๐ บาท ๒๐ บาทเขาก็ไม่ทุกข์ ไร่ผู้ที่มีล้านๆ ไปจมเสีย แม้เงินนี้จะเหลืออยู่ในบ้านเป็นแสนๆ ก็ตาม เงินเหล่านี้ไม่มีความหมายนะ มันไปอยู่ที่เสียไป นี่เป็นอย่างนั้น

เราเป็นอย่างนั้น จิตเวลามันสว่างาม มันสว่างไสว มันแน่นหนา มันคง เราไม่รู้มันจิตเสื่อมได้นะ เพราะสิ่งที่ไม่เคยรู้เคยเห็นก็ไม่รู้จักวิธีปฏิบัติ นึกว่ามันจะเป็นอย่างนั้นเรื่อยๆ ไป บทเวลามันเสื่อมลงแล้วถึงรู้สึกตัวพลิกใหม่ แก่ยังใจก็ไม่ตก ที่นี้ก็มิแต่เจริญกับเสื่อมๆ ตลอดไป ถึงปีห้าเดือนลึ้มเมื่อไร เดือนพฤศจิกายนปีนี้ เลยเดือนพฤศจิกายนหน้าไปถึงเดือนเมษา เป็นปีกับห้าเดือน เราไม่ลึ้ม ทุกข์แสนทุกข์แสนทรมาณ จิตใจที่เสื่อม อยู่ที่ไหนไม่สะดวกสบายเลย มันสุขอยู่ภายใน ทั้งเสียตายธรรมที่ได้มาแล้ว ทั้ง โอ้ย พุดไม่ถูกแหละ ฟังแต่ว่ากองทุกข์อยู่นี้หมด

ที่นี้พอตั้งตัวใหม่ได้ขึ้นคราวนี้แล้วจึงได้ขีดเส้นตายให้กันเลย พอขึ้นแล้วๆ ถึงขั้นมันขึ้นแล้วมันจะลงจะลดก็ให้มันลดไปด้วยอำนาจของพุทโธที่ติดแนบ ไม่ยอมปล่อย อะไรจะเจริญจะเสื่อมให้เสื่อมไป แต่พุทโธกับสตินี้เสื่อมไปไม่ได้ พัดอันนี้ไม่หยุดไม่ถอยที่มัน

ก็เจริญขึ้น ๆ ถึงขั้นมันควรจะเสื่อม เอ้า เสื่อมไปเราไม่สนใจ พุทฺโธติดแนบตลอด พอถึงขั้นนั้นแล้วมันก็เลยของมัน เลยเรื่อย ๆ ไป จนกระทั่งเป็นที่แน่ใจในตัวเอง ว่าเหล่านั้นเจริญแล้วเสื่อม ๆ อันนี้จะไม่เสื่อม ถึงมารู้ อ้อ จิตของเราที่เสื่อมไปเพราะขาดคำบริกรรม จิตอาจผลอไหลไปก็ได้ เวลาเจริญแล้วเสื่อม ๆ มันจึงมีประจำตัวของมัน เมื่อเอาพุทฺโธติดแนบตลอดไปเลย ไม่มีถอยมีปล่อยมีวางแล้ว ฟาดมันขึ้น ๆ ขึ้นเรื่อยเลย

ก็ตั้งเคยเล่าให้ฟัง พอก้าวเข้าขั้นนี้แล้วก็ฟาดนั่งตลอดรุ่ง เพราะมันเข็ดมันหลาบ คือ จิตนี้ถ้าหากว่าลงเสื่อมคราวนี้เราต้องตายเท่านั้น เมื่อเรายังไม่ตายจิตเรานี้จะเสื่อมไปไม่ได้ เพราะฉะนั้นถ้าว่าเป็นผู้ต้องหาเป็นนักโทษ เอาโซ่มัดคอ จับอยู่ในคอก ไม่ล่ามนะ อันนี้พุทฺโธหรือสติธรรมเหมือนกับโซ่มัดไว้ไม่ให้ความเสื่อมไหลหน้าออกมาได้ ฟาดมันจนทะลุของมัน จึงเป็นบทเรียนทั้งหมดเรื่องเหล่านี้ เราทุกข์แสนสาหัสได้ปีหนึ่งกับห้าเดือนทุกข์เพราะจิตเสื่อมแหม่มทุกข์จริง ๆ แต่ก่อนเราไม่ได้อะไรเราก็อายุสบายเหมือนโลกทั่ว ๆ ไปอยู่ธรรมดา ๆ สบาย แต่เวลาจิตได้หลักได้เกณฑ์ได้ของแปลกประหลาดอัศจรรย์ขึ้นมาแล้วมาเสื่อมเอาต่อหน้าต่อตา ยังเหลือแต่อิตาบัวเท่านั้น แหมเสียใจมากทีเดียว

เพราะฉะนั้นพอเอาได้คราวนี้แล้วจึงฟุ้งเลย เออ ถ้าจิตอันนี้เสื่อมเราต้องตายเป็นอย่างอื่นไปไม่ได้ ไม่ทนที่จะรับความทรมานต่อไปอีกได้แล้ว ทนไม่ได้แล้วต้องตาย เพราะฉะนั้นเมื่อยังไม่ตายนี้จิตจะเสื่อมไม่ได้ ต้องพืดกันหนัก ความระมัดระวังที่นี้เอาติดแจเลยไม่ให้ผลอ มันก็ขึ้นได้ซิ นี่ละจำเอาไว้ละ เรื่องจิตเสื่อมแหม่มทุกข์มาก ที่นี้เวลามันขึ้นไปแล้วก็มารู้ทีหลัง เสื่อมเพราะเหตุนั้น ๆ นั้นรู้นะ พอถึงขั้นจะไม่เสื่อม มีแต่ก้าวหน้าก็รู้ ๆ เป็นลำดับลำดับมา จนกระทั่งอย่างทุกวันนี้มันก็ยังไม่มีล้มโทษแห่งความประมาทของตัวเอง ไม่รู้จักวิธีรักษา ปล่อยให้จิตเสื่อมได้ มันก็ฝังใจเหมือนกันนะ เพราะฉะนั้นใครก็ตามถ้าลงจิตเจริญขึ้นไปแล้ว เฉพาะอย่างยิ่งนักบวชเรา ต้องรักษาไว้ด้วยสติบังคับ สตินี้บังคับประคองเอาไว้ ก็เลสก็ไม่เข้าไม่ออก ผลอสติเมื่อไรก็เลสออกไปหาพินหาไฟมาเผาตัวเอง ถ้าไม่ผลอสติรั้งไว้ได้ละ จากนั้นพิจารณาเข้าไปก็เพิ่มเข้าไป ๆ

สติเป็นของสำคัญมากการพิจารณา ไม่ว่าจะอยู่อิริยาบถใด สติเป็นของสำคัญมากทีเดียว ในขณะที่สติมีอยู่กับใจกิเลสจะไม่เกิด เอาพุดยันกันเลย สติตั้งอยู่นั้นกิเลสจะไม่เกิดต่อจากนั้นสติติดแนบไปเรื่อย ๆ มันก็สั่งสมความแน่นหนามั่นคงของใจขึ้นเรื่อย จากนั้นปัญญากระจายออกไปก็ยิ่งเพิ่มเข้าไปเรื่อย ๆ สติจึงสำคัญมากทีเดียว ปล่อยไม่ได้ละสติไม่ว่าธรรมชั้นใดสตินี้จะปล่อยไม่ได้ เป็นพื้นฐานที่สำคัญมาก ยับยั้งกิเลสทั้งหลายไว้ที่มัน

จะพาผัดโผนก็คือสติ ถ้าสติได้ติดตัวแล้วมันไม่ผัดโผนแหละ เข้าใจแล้วนะที่นี้ สอนทุก
วัน ๆ วันนี้ก็ว่าจะไม่สอนมาก เอาเสียจนเจ้าของเหนื่อยแล้ว เอาละพอ

ชมถ่ายทอดสดพระธรรมเทศนาของหลวงตาตามกำหนดการ ได้ที่
www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th